

Trung Tá Nguyễn Văn Long: Bão Quét công thần

Tác Giả: Lê Xuân Nhu & Duyên Anh & Nguyễn An Vinh
Thứ Tư: 11 Tháng 8 Năm 2010 07:15

Máu Trung Tá Long đã thấm xuống lòng đất mãi

Hình tượng tạc của anh hùng Nguyễn Văn Long, trung tá Cảnh Sát Quốc Gia Việt Nam Cộng Hòa trong ngày 30-4-1975 dưới chân tượng đài Thủy Quân Lục Chiến đi diễu hành ở Hồ Nghé Viên VNCH.

Ở hình này, chiếc mũ đã bỏ lại đó lấy mất.

*Hình tu n t t c a anh hùng Nguyễn Văn Long, trung tá C nh Sát Qu c Gia Vi t Nam C ng
Hoà
trong ngày 30-4-1975 d i chân t ng đài Th y Quân L c Chi n đ i đ i n tr s H Ngh Viên
VNCH.*

Kính m i quý v xem bài c a Lê Xuân Nhu n: Trung Tá Nguyễn Văn Long

C ng s n chi m đ c Miền Nam đã m i năm r i mà tôi v n còn ti p-t c b chúng kêu lên, kêu xu ng h i cung. Tuy th , nh nh ng th i-gian đ i “đi làm vi c” nh th t i các tr i giam nh Thanh-Li t Hà-N i; Kho-Đ n, H i-An, và Hòa-S n Qu ng-Nam; mà tôi có đ p g p nhi u cán-b Vi t-C ng c p cao b b t v t i “kinh-t” ho c “tham-ô” và c “b o-lo n” n a, cũng nh đ ng-bào nhi u gi i ph m t i “ph n-đ ng hi n-hành”, v t biên, v t bi n, đ a h i-l , xâm-ph m ho c phá-ho i tài-s n xã-h i ch -nghĩa, vân vân, nên tôi bi t nhi u và bi t s m nh ng bi n-c x y ra bên ngoài th -gi i “c i-t o” h n các anh ch em khác trong tù.

Tôi đã nghe tin trung-tá Nguyễn Văn Long t -t t lâu. Nh ng vì có nh ng tr ng-h p s th t khác v i tin đ n; v l i, bi t đầu đó không là m t ng i khác mà l i trùng tên v i ng i mà tôi thân+th ng; h n n a, anh Nguyễn Văn Long c a tôi là m t tín-đ Ky-Tô-Giáo, l nào l i t h y mình; do đó, tôi v a âm-th m đau-kh v hoàn-c nh chung, v a bán-tín bán-nghi v ph n anh Long. Đ n khi tôi đ c nghe thêm hai viên th -tr ng - m t thu c C c Xu t-Nh p-Kh u 2 t i “thành ph H Chí Minh”, m t thu c Ban H u-C n Quân-Khu 5 - kh ng-đ nh là h có nghe đ -c p trong n i-b c -quan r ng, ngoài m t s t ng-lĩnh Miền Nam đã t -sát ch không ch u đ u-hàng hay tr n ch y ra n c ngoài, có m t trung-tá C nh-Sát tên Nguyễn Văn Long, t Đà-N ng di-t n vào, đã t -t ch t phía tr c tr -s Qu c-H i Vi t-Nam C ng-Hòa, tôi m i tin ch c đó chính là anh Nguyễn Văn Long.

Anh Long vnh-bi t cõi đ i gi a c nh l a-b ng đ u-sôi, b n-bè nói riêng và đ ng-bào nói chung thì còn b n lo t c u l y mình, trong khi k thù thì càng thù h n anh thêm, l y đầu có nh ng vòng hoa và nh ng nén nhang cùng nh ng dòng l th ng ti c ti n anh v n i an ngh cu i cùng.

Năm 1982, t i Tr i bí-m t Thanh-Li t, thu c Huy n Thanh-Trì, Hà-N i, là n i giam-c u các ph n-t quan-tr ng nh t, mà đa-s là cán-b Đ ng, Nhà-N c và B -Đ i c p Trung- ng, do B N i-V tr c-ti p qu n-lý, tôi m i đ c m t “b n tù” cho bi t thêm m t chi-ti t quý-báu v cái ch t hùng-vinh c a trung-tá Nguyễn Văn Long. Đó là Ph m Trung Linh, m t trung-tá b -đ i B c-Vi t, nguyên Tr ng Ti u Ban Thanh Tra & Xét Khi u T thu c Trung ng C c Miền Nam - t ng-th -ký c a m t t -ch c đ o-chính quân-s đ -đ nh hành-đ ng vào đêm 24 r ng ngày Nô-En năm 1979 nh ng b t-thành nên b b t cùng v i m t s t ng+tá và cán-b cao-c p khác - xác-nh n r ng gã đã có trông th y b c nh ch p c nh trung-tá Nguyễn Văn Long m c c nh-ph c ch nh-t n m ch t tr c m t t ng-đài Chi n-Sĩ Qu c-Gia phía tr c tr -s Qu c-H i Vi t-Nam C ng-Hòa, in trên bìa tr c c a m t t p-chí Hoa-K , trong kho sách+báo ngo i-qu c mà Vi t-C ng m t s c p cao đã s u-t m đ nghiên-c u nh ng gì có liên-quan đ n Vi t-Nam.

Trung Tá Nguyễn Văn Long: Báo Quốc công th

Tác Giả: Lê Xuân Nhu & Duyên Anh & Nguyễn An Vinh
Thứ Tư, 11 Tháng 8 Năm 2010 07:15

Th là t đó không nh ng tôi nguôi t i s u mà trái l i còn c m th y lòng mình vui th a cho anh Long. Báo M mà đã đăng lên thì kh p th -gi i đ u bi t. Anh, cùng v i nh ng v anh-hùng tu n-qu c khác trong bi n-c l ch-s 30-4-1975, đã nói lên đ c hùng-h n và c -th tinh-th n b t-khu t c a dân-t c Vi t-Nam yêu chu ng T -Do tr c quy n-l c c a c ng-s n b o-tàn.

*

Thu y, vào kho ng 1950, i Mi n Trung có hai h -th ng an-ninh: m t bên là Pháp v i c -quan Sûreté fédérale (Liên-Phóng Liên-Bang) và Police française (C nh-Sát Pháp), m t bên là Vi t-Nam v i c -quan Công-An & C nh-Sát Qu c-Gia. Anh Nguyễn Văn Long từng-s b bên Sûreté Fédérale (chính-tr) c a Pháp, trong s vài ng i ph -trách n i-ô Th n-Kinh; còn tôi thì bên C nh-Sát (hình-s) c a Vi t-Nam. Tôi kiêm c vi c sáng-tác, ra báo, và đ ng k ch cho s -làm, và cho riêng mình.

Chúng tôi th ng u ng cà-phê i quán L c-S n, nhà hàng l -thiên trên l đ i-l Tr n H ng-Đ o, quay l ng vào ch Đông-Ba.

Nhân-viên hai bên không a gì nhau, nh ng g p m t mãi cũng thành quen nhau.

Đ o y, tôi vi t cu n truy n “Trai Th i Lo n” ch ng Pháp xâm-l c và B o-Đ i bù-nhìn, nên b b t giam; sau nh phái-đoàn c a các nhân-sĩ Cao Văn T ng, Cao Văn Chi u, cùng v i nhà-báo Ph m Bá Nguyên và c Giám-Đ c Thông-Tin Lê T o can-thi p v i Th -Hi n Phan Văn Giáo, tôi m i đ c tr t -do. Ra tù, t -nhiên tôi đ c thi n-c m c a nhi u ng i h n.

M t hôm, anh Long tâm-s v i tôi: “Tôi ch ng Vi t-Minh nên l vào làm v i Tây; nay tôi đã quy t s th i đ qua làm v i ng i mình”.

Anh ít nói, không văn-hoa, l i l n tu i h n tôi nhi u, mà đã nói th ng v i tôi nh th thì tôi hi u r ng anh đã đau-lòng kh -trí đ n ng n nào tr c th i-cu c b p-bênh c a n c nhà. Trong th i-gian ch -đ i, anh Long đã nghe theo l i thuy t-ph c c a tôi, b qua cho nhi u b n th c a tôi, thí-d Nh t-Hiên, Vân-S n PMT, Nh -Tr , v.v... mà Sûreté Fédérale đã đ nh b t giam. Liên-Phóng Liên-Bang c a Pháp mà đã b t ai thì ng i y khó v đ c v n toàn.

Sau đó, anh đã chuy n qua Công-An Vi t-Nam; và Vân-S n Phan M Trúc cũng nh Nh -Tr Bùi Chánh Th i thì vào Sài-Gòn; k thành ký-gi tên tu i, ng i nên lu t-s tài-danh.

Sau khi gia-nh p vào đúng hàng-ngũ thích-h p đ ph ng th chính-nghĩa qu c-gia, tr i qua m y ch c năm tr i g n bó v i L c-L ng C nh-Sát & Công-An Vi t-Nam C ng-Hòa, anh Nguyễn Văn Long t n-t y ph c-v , và đã n i ti ng là m t trong s nh ng c p ch -huy tích-c c, c ng-tr c và liêm-khi t nh t trong ngành.

*

Tôi v l i Mi n Trung đ m-trách Giám-Đ c Ngành Đ c-C nh t i B T -L nh C nh-L c Vùng I vào ngày 26 tháng 9 năm 1973. Tìm g p l i các b n cũ, thu c l a tu i trên t -tu n, đã t ng gi các ch c-v Tr ng Ty Công-An, C nh-Sát-Tr ng, Tr ng Ty CSQG tr lên, t th i B o-Đ i

qua th< i Đ< -Nh< t C< ng-Hòa đ< n nay, mà hi< n còn l< i t< i Vùng này, tôi th< y ch< có 6 ng< i, trong đó có anh Nguyễn Văn Long.

M< t s< ch< a có ch< c-v< t< ng-x< ng thì tôi nâng lên ho< c h< p-th< c-hóa cho làm Phó Giám-Đ< c, Chánh-S< . Anh Long thì đã là m< t Chánh-S< n< m S< T< -Pháp r< i, nên tôi không giúp gì v< ch< c-v< mà ch< giúp v< công-v< mà thôi; nh< ng tin-t< c v< hình-s< mà tôi có đ< c, thay vì x< p b< thì tôi chuy< n qua cho anh. Tuy nhiên, đáp l< i, chính anh giúp tôi nhi< u h< n, r< t nhi< u, c< trong công-tác c< -th< h< ng ngày l< n v< ph< ng-di< n tinh-th< n.

Anh Long t< -nguy< n làm thêm nhi< m-v< chính-tr< – di< t-C< ng – ngoài ph< n-v< chính c< a anh là truy lũng k< ph< m-pháp v< m< t hình. Là m< t tay c< trong gi< i tình-báo cũ, anh đã nhân làm công-tác s< u-t< m v< hình-ph< m mà thu-th< p thêm tin-t< c v< qu< c-ph< m, và đã cung-c< p cho ngành Đ< c-C< nh c< a tôi nhi< u manh-m< i v< c< ng-s< n n< m vùng. Theo anh quan-ni< m, đã là C< nh-Sát Qu< c-Gia, v< i ch< c-năng an-ninh tr< t-t< , thì ph< i góp ph< n tr< c-ti< p ho< c gián-ti< p vào lãnh-v< c tình-báo, đ< phát-hi< n và lo< i-tr< c< ng-s< n – mà trong giai-đo< n hi< n-t< i thì đ< i-t< ng Vi< t-C< ng ph< i là < u-tiên hàng đ< u – đ< b< o-v< và duy-trì an-ninh & tr< t-t< chung. Anh không th< ch< t< b< ng lòng v< i ph< n-s< ti< u-tr< t< i-ph< m xã-h< i, mà ph< i tham-gia ph< n nào, trong kh< -năng mình, vào trách-nhi< m thanh-tr< ng gi< c lo< n đ< gi< n< c và c< u dân.

Qua thái-đ< và hành-đ< ng chính-đáng c< a mình, trung-tá Nguyễn Văn Long đã m< c-nhiên g< i m< t thông-đi< p, m< t l< i nh< n-nhe tâm-huy< t, đ< n nh< ng anh+ch< +em đ< ng-nghi< p nào mà vì lý-do nào đó đã t< cho mình là C< nh-Sát S< c-Ph< c thì không dính-d< p gì v< tình-báo, nh< t là C< ng-T< c Mi< n Nam và C< ng-S< n B< c-Vi< t xâm-lãng.

Trung-Tâm Hu< n-Luy< n Tình-Báo c< a tôi n< m trên bãi bi< n S< n-Chà, tu< t bên kia b< Hàn-Giang. L< n nào khai-gi< ng ho< c b< -gi< ng khóa nào nhà-tr< ng cũng đ< u có m< i các c< p ch< -huy c< Đ< c-C< nh l< n S< c-Ph< c đ< n đ< . V< sau, tôi b< b< t ti< c mãn-khóa, ch< m đ< t tình-tr< ng b< t các h< c-viên góp ti< n. Không còn ti< c-tùng, thì ph< n l< n quan-khách ng< t vãng-lai, vi< n c< b< n vi< c và đ< ng quá xa; nh< ng anh Long v< n ti< p-t< c đ< n đ< – anh nói – đ< y< m-tr< tinh-th< n chung.

Anh thẳng c< p tr< c tôi, nh< ng bao gi< cũng ý-t< nh< ng tôi v< ngôi th< đ< ng+ng< i, nh< t là trong các cu< c h< p chính-th< c có các c< p đ< i t< các n< i v< , vì ch< c-v< anh th< p h< n. Anh nói: mình ph< i nêu g< ng k< -lu< t cho thu< c-viên, mà m< u ch< t c< a k< -lu< t là tôn-ti.

V< m< t t< -pháp, trung-tá Nguyễn Văn Long đã th< c-hi< n đúng kh< u-hi< u “pháp b< t v< thân”. Ngay đ< i v< i chính đ< ng-nghi< p, b< t-c< nhân-viên c< nh-sát nào mà ph< m t< i hình-s< là anh truy-t< ra tòa th< ng tay – anh nói – đ< lành-m< nh-hóa n< i-b< , và nêu g< ng th< ng-tôn lu< t-pháp cho ng< i dân. B< i th< , anh b< nhi< u ng< i g< i b< ng cái tên “Long Lý”, ý nói anh ch< bi< t chi< u-lý ch< không v< -tình.

Sau Hi< p-Đ< nh Paris 1973, tình-hình xã-h< i Mi< n Nam th< t là r< i-ren. Bên ngoài thì C< ng-S< n B< c-Vi< t công-khai < -t< đ< thêm quân và chi< n-c< , vũ-khí vào t< n-công ta; bên trong thì các t< -ch< c x< ng-danh đ< i-l< p và l< i-d< ng t< -do quá-khích, ti< p tay v< i các ph< n-t< n< m vùng, ngày càng gia-tăng m< c-đ< và c< ng-đ< gây h< n-lo< n tr< t-t< và làm suy-thoái tinh-th< n các l< c-l< ng qu< c-gia. V< m< t chính-tr< , C< nh sát Qu< c Gia v< a ph< i đ< i-phó v< i các b< -ph< n Đ< ng,

Một-Trần, Nhà-Nô lệ và Nhân-Dân của Công sự xâm lăng và “Việt-Cộng”, và a phải chịu đựng các phần-tử, phe nhóm chống-bại và n-đi cho kẻ thù.

Vì một t-đoạn xã-hội, ung nh-đi tràn lan khắp n-đi. Riêng v- n-đi ch- những-nhi- u tham-lam, công-tác đ- ng-đ- u đã g- p quá nhi- u khó-kh- n. H- u nh- k- nào làm b- y cũng đ- u n- p đ- i danh-nghĩa của m- t chính-đ- ng, tìm s- che-ch- của m- t đoàn-th- hay m- t s- c- p lãnh-đ- o nào đó trong chính-quy- n. Đ- ng vào h- , dù h- là k- ph- m-pháp, có th- là t- r- c- l- y tai-h- a vào mình. Th- mà anh Long đã dám xúc-ti- n đ- u-tra, l- p h- -s- truy-t- nhi- u nhân-v- t đáng s- . Nhi- u v- l- m. Và v- mà tôi thích nh- t là v- “ti- n tr- -c- p dân Quốc-ng-Tr- t- -n- n”. Đ- i-khái nh- sau:

Đ- u năm 1975, đ- ng-bào t- T- nh Quốc-ng-Tr- b- t đ- u di-t- n. Chính-quy- n trung- đ- ng t- -ch- c đón ti- p và c- u-tr- h- t- i tr- i t- m-c- Đà-N- ng. Trên th- c-t- , có ng- đ- i đã vào, có ng- đ- i v- n còn đ- i ngoài kia. Do đó, có m- t t- -ch- c quy-mô đ- ng ra l- p h- -s- ma đ- lãnh các món c- u-tr- di-t- n nhi- u h- n b- i-ph- n: ti- n m- t, th- c-ph- m, thu- c-men, áo+qu- n, gi- ng+mùng ch- n+chi- u, xi-m- n- g, tôn, v.v..., c- p cho c- đ- ng-bào đ- i l- n đ- ng-bào v- n còn đ- t- nh cũ mà đ- c ch- ng-nh- n là đã nh- p tr- i t- m-c- , do ngân-sách của B- Xã-H- i đ- i-th- . Th- m chí, h- còn l- p thêm h- -s- theo đ- i n t- -n- n, dành cho đ- ng-bào đ- i c- t- các xã b- t-an và xôi-đ- u đ- n đ- nh-c- t- i các xã an-ninh, đ- lãnh thêm lo- i tr- -c- p này v- n áp-đ- ng chung cho b- t-c- v- ng quê nào. Ch- a th- a, h- còn ch- ng-nh- n cho c- ng đ- ng-bào đ- y là nguyên c- -s- của Việt-C- ng đ- v- ng đ- ch- ki- m-soát, nay b- k- thù v- v- i qu- c-gia, đ- h- ng các kho- n tr- -c- p lo- i này do B- Chi- u-H- i cung-c- p đ- nh-k- , v.v... Ngoài ra, ng- đ- i dân di-t- n cũng b- l- i-cu- n vào tình-tr- ng h- n-t- p chung bên ngoài tr- i, l- n-l- n gi- a h- p-pháp và b- t-h- p-pháp. M- t s- tr- thành nhân-viên Ch- ng-Tr- i- n Áo Xanh, do m- t t- -ch- c xã-h- i Hoa-K- tài-tr- , cung-c- p vi- c làm cho ng- đ- i lao-đ- ng th- t-nghi- p. M- t s- cũng là h- i-viên H- i C- u-Chi- n-Binh và Dân-Ph- , quy-t- lính cũ đầu t- th- i Pháp-thu- c, th- i Nh- t chi- m, th- i kháng-Pháp, th- i B- o-Đ- i, và n- n-nh- n các v- tai-n- n l- u-th- ng, đ- u-đ- , h- y-ho- i thân-th- , tàn-t- t- b- m-sinh, v- n- n, nh- ng cũng đ- c l- p h- -s- và lãnh đ- u đ- u t- m- t t- -ch- c nhân-đ- o Hoa-K- nh- ng món vi- n-tr- ti- n m- t, th- c-ph- m, thu- c-men, đ- d- ng, v.v... H- n n- a, m- t s- gi- -danh là th- ng-ph- -binh, c- ng-thu “h- i ch- t” t- i các hàng quán, b- n xe. Phan- phui v- này l- i ra v- kia. Tóm l- i, m- t ng- đ- i lãnh nhi- u tr- -c- p v- i nhi- u t- -cách trong nhi- u hoàn-c- nh khác nhau; nh- ng ch- lãnh đ- c m- t ít, còn thì n- p vào túi riêng của b- n gian+tham.

V- án đã làm ch- n-đ- ng đ- -lu- n, vì dính đ- n nhi- u c- p+ch- c thu- c nhi- u gi- i, ngành, t- c- p t- , toán, khóm, thôn, xã, ph- ng, lên đ- n qu- n, t- nh, vào th- u Sài-G- n, là nh- ng ph- n-t- ch- ng-nh- n l- o, ch- p-thu- n b- a, do đó, đã ph- p- m công-qu- và phá-ho- i chính-sách của trung- đ- ng.

Trong vi- c móc-n- i đ- u m- i, nuôi-d- ng đ- ng đ- y, l- m lúc nhân-viên Đ- c-C- nh ph- i giao-ti- p v- i nh- ng k- b- t-l- ng. B- i th- , đã có m- t s- tr- ng m- i b- tr- ng-ph- t oan, vì phía H- i- C- nh nghi là đ- ng-l- o hay đ- đ- u. Sau khi có thêm b- -ph- n An-Ninh C- nh-L- c, Đ- c-C- nh càng g- p nhi- u khó-kh- n, đ- n n- i T- -L- nh Đ- c-C- nh Trung- đ- ng h- i đó là đ- i-tá Nguyễn Văn M- u đã ph- i lên ti- ng ph- n-đ- i công-khai tr- c m- t đ- i-h- i toàn-qu- c, do T- ng Giám-Đ- c ch- -t- a, nh- ng ch- a ngã-ngũ ra sao.

V- i tôi, anh Long đã ch- u nh- ng- b- : n- u g- p nhân-viên Đ- c-C- nh liên-can đ- n các v- hình,

Trung Tá Nguyễn Văn Long: Báo Quốc công thân

Tác Giả: Lê Xuân Nhu & Duyên Anh & Nguyễn An Vinh
Thứ Tư: 11 Tháng 8 Năm 2010 07:15

---

anh đừng tùy tôi xét trộm c, đừng tránh oan-c, tr-ng i cho công-tác chìm. y là nh anh hi u rõ ph ng-th c tình-báo và đ t nhu-c u ch ng C ng lên hàng u-tiên. Đó là quy t-đ nh linh-đ ng duy-nh t trong c ng-v Chánh S T -Pháp c a anh Long.

*

K ni m đ m nét nh t trong đ i tôi v anh Long là v rút lui ra kh i Đà-N ng, thành-lũy cu i cùng c a Quân-Khu I Vi t-Nam C ng-Hòa.

Lúc y vào kho ng 10 gi t i ngày 28-3-1975.

Trên máy vô-tuy n truy n-tin thu c h C nh-Sát S c-Ph c n i-thành Đà-N ng, tôi nghe m t đài g i đài trung- ng, nh ng không có ai tr i. lát sau, có m t đài khác c t ti ng: “Đ ng g i vô-ích, b n chúng ch y h t c r i!” Tôi bèn h i đài h i nãy, thì đ c báo-cáo là có nhi u ng i ăn m c n-x n, vũ-khí c m tay, đang nép hai bên l đ ng t h ng Hòa-C ng ti n vào.

Tôi dùng làn sóng c a h Đ c-C nh ra l nh cho S Tác-V Vùng và S Đ c-C nh s -t i đ i-phó, đ ng-th i g i máy đ i n-tho i cho đ i-tá Nguyễn Xuân L c, T -L nh C nh-L c Vùng I, lúc y đang cùng có m t v i các Chánh-S Vùng và m t s Ch -Huy C nh-L c T nh t p-trung t i đây.

lát sau, anh Long đ n ng i t i phòng truy n-tin c a Ngành Đ c-C nh Vùng - n i đây có máy âm-tho i c a c 2 h n i+chìm đ a-ph ng l n h toàn-qu c, và máy đ i n-tho i b u-đ i n, đ i n-tho i quân-s - cách dăm m i phút l i g i h i tôi tình-hình th nào.

Vì máy quá b n, tôi khuyên anh vào phòng-gi y c a đ i-tá L c đ cùng theo-dõi đ i n-bi n tình-hình chung.

Kho ng sau 11 gi đêm, t đài Đ c-C nh Vùng I trung-tá Long g i tôi. L n n y tôi nghe gi ng anh run lên, l i-l tr nh-tr ng khác th ng: “Tôi xin m i ông Ph -Tá đ n ngay đ t -ch c phòng-tuy n và ch -huy đ i-ngũ t -th cùng v i anh+em chúng tôi!” (T -th là l i cam-k t c a trung-t ng Ngô Quang Tr ng đ c trên Đài Phát-Thanh Đà-N ng su t chi u hôm nay).

Tôi h i v đ i-tá L c thì anh đáp g n v i gi ng b c-t c và chán-ch ng: “Các ngài đào-ngũ h t r i!”

Anh Long k l i v i tôi là anh đ c l nh, cùng v i m i ng i có m t t i tr -s Vùng – Chánh-S các S , Ch -Huy c a m t s t nh, có c m y viên đ i-tá quân-đ i – theo đ i-tá L c xu ng b n Giang-C nh, lên tàu Giang-C nh, r i b n h ng ra bi n Đông.

Anh h i đi đâu thì đ i-tá L c tr l i: “Chúng ta di-t n vào Nam!” Anh th y máu u t xông lên đ nh đ u, la lên: “Gi c ch a t n-công, thu c-viên v n còn l i, mà c p ch -huy đã lén-lút b đi nh th này là hèn!” L c c gi i-thích: “B T -L nh Quân-Đoàn đã rút đi r i. Trong tình-hu ng này chúng ta đành ph i ph lòng anh+em mà thôi!” Long bèn rút súng, nhìn th ng vào m t t ng ng i v i v khinh th ng, và b o tàu ghé vào b cho anh tr lui.

Trung Tá Nguyễn Văn Long: Báo Quốc công th

Tác Giả: Lê Xuân Nhu & Duyên Anh & Nguyễn An Vinh
Thứ Tư, 11 Tháng 8 Năm 2010 07:15

Và anh đã v tr -s , đ cùng chi n-đ u, s ng ch t có nhau v i anh+em.

Tôi tin-t ng và kính-ph c anh Long vô cùng; nh ng tôi th y rõ là n u đ n s thì s dích k t đó, khó lòng đ u-đ ng ho t-đ ng bên ngoài, nên nói là tôi b n h p. Anh xin m n tôi m t máy vô-tuy n c m tay, và đòi đ n h p v i tôi.

Tôi kéo thi u-tá Ngô Phi Đ m, Chánh S Tác-V , ra xe. Đ n b n B ch-Đ ng qu th y xe Jeep xanh+tr ng và ô-liu b đ u nghêh-ngang; g i máy vô-tuy n trên h S c-Ph c đ n đ i-tá L c s , ì nhà, không ai tr i; tôi bèn ch -th Trung-Tâm Hành-Quân Đ c-C nh báo-cáo s -vi c lên trung-ng.

Anh Long đã đ n nhà tôi, h i tôi ở đâu, tôi đáp là đ n Đ c-Khu, nh ng tôi đ n B T -L nh Quân-Đoàn; n i đây v ng hoe. Anh h i, tôi đáp là vào phi-tr ng, nh ng tôi đ n S An-Ninh Quân-Đ i; n i đây cũng ch ng còn ai. Anh không g p tôi, i h i; và tôi i đ i, tránh anh. C th mà tôi đ n kh p các n i v n là ch đ a cho ni m tin c a dân-nhân.

Đ n sau n a đêm thì c thành-ph đ đ n qua c u Tr nh Minh Th đ qua b n c ng, bãi bi n Qu n III, đ mong ch y vào Sài-Gòn. Tôi cùng Tác-V , Thám-Sát Đ c-Bi t, quan-sát xong tình-hình bên đó, len lách tr v thì thoáng đ i ánh đèn pha th y rõ hình-dáng c a anh, m c c nh-chi n-ph c, gác kh u M-16 ngang đui, m t-mày đ gay, t c u t nh ng đ y c ng-ngh , lái xe v t qua.

Đó là hình-nh cu i cùng c a trung-tá Nguyễn Văn Long, mãi mãi h n sâu trong ký-c tôi.

*

G n sáng, ngày 29-3-1975, Vi t-C ng pháo-kích h i-c ng, phi-tr ng. M sáng, đ c-công t h ng Núi Non-N c b t đ u t n-công vào. Đ n tr a, tôi g i máy v cho đ i-úy Nguyễn Văn Tuyên, Chánh S Nghiên+K , lúc đó còn ng i t i ch , ra l nh gi i-tán Trung-Tâm Hành-Quân c a Đ c-C nh Vùng I, là b -ph n cu i-cùng c a Chính- Quy n VNCH còn ho t-đ ng đ n phút cu i cùng, và cho phép thu c-viên t tìm ph ng-ti n thoát thân. X chi u, tôi m i ki m đ c chi c thúng, r i b , li u-lính tr c các làn đ n pháo-kích c a đ ch và tr c-x c a chính b n mình.

Và tôi không còn g p i anh Long.

*

Cái ch t c a trung-tá C nh-Sát Nguyễn Văn Long làm tôi suy-nghĩ r t nhi u.

Anh đã ph c-v đ i nhi u ch -đ khác nhau, đ m-trách công-tác i nhi u lĩnh-v c khác nhau, nh ng v n gi mình trung-chính khi t-liêm. Anh tuy l n tu i nh ng v n tr -trung trong i s ng và trong công vi c, không b l a tr sau này v t qua.

Trong lúc n c nhà đang b c ng-s n xâm-lãng, anh ý-th c đ c chúng là k thù s m t c a toàn-dân, s -ngi p ch ng C ng ph i là u-tiên s m t c a m i ng i yêu quý t -do, nên anh

phần góp phần vào. Thành-quả chúng Công cộng của CSQG nói chung, là đã có lúc họ đứng cưỡi lên tên công-tên công nhân con số chúng bị thiệt-hủy trên chiến-trường, do đó, anh tôi nhún lặn vào bản-thân mình một phần trách-nhiệm đối với đời-phồn vinh và nhún nhường tởn-thốt mà chúng họ ngụy chấp dụng-như; nhưng trên tất cả là sự sụp đổ thảm-khốc của Việt-Nam Công-Hòa, mà đối với tôi-quốc, dân-tộc, lịch-sử, và thế-giới, thì cái trách-nhiệm vô cùng lớn-lao này như t-đơn là của những người, trong đó có anh; nên anh tôi xin - cũng như các anh-hùng Nguyễn Khoa Nam, Lê Văn Hồng, Phạm Văn Phú, Lê Nguyên Việt, Trần Văn Hai, Hoàng Ngọc Công, vân vân - đứng trên tiếng-tâm và quốc-dân, và đứng nói lên tinh-thần bất-khuất của người chiến-sĩ t-đơn, không chấp u họ mình đứng-hàng kẻ thù.

Cái chết của anh Long làm tôi hãnh-diện vô cùng. Tuy người chết không mong được đi như công dân, nhưng bản-phận của người sống là phải phát-huy những gì mà người trí-dũng người sáng sủa, đứng như đó mà mình tin-tưởng và phần-không thể p-tức lo toan số-nghiệp chung.

Bây giờ, đối với toàn-dân, Nguyễn Văn Long không còn là một trung-tá, là một Chánh-Sĩ Sĩ-Pháp, là một viên-chức an-ninh, là những gì khác nữa... mà anh đã là và vẫn còn là đối-diện cho bất-cứ chiến-hạm u-tú nào, không phân-biệt công/p/b, chính-v, ngành/nghề, hình-số hay phần-gián, phái mnh hay phái đp; mà anh đã vinh-quang đi vào lịch-sử với tư-cách một anh-hùng của dân-tộc Việt-Nam nói chung và Lịch-Lịch của Công-Nh-Sát Quốc-Gia nói riêng.

Kính mời quý vị xem bài của Duyên Anh: Máu Trung Tá Long đã thấm xuống lòng đất mẹ

Tôi không hiểu, trong Dinh Đốc Lữ, Địch ng văn Minh và bản hàng thốn lịch-láo đến một công nào trước công kính xin công của bản phóng viên công số và trước công nhúng câu hỏi hỏi họ nhân-láo của bản đối giới phóng công tá. Họ có nghe những tiếng súng danh đ, trách nhiệm, tư quốc của lính vẫn nghe đi t T-54 của Thủ Nghè, của lính nhý dù cách công Dinh Đốc Lữ công bao xa? Chúng tôi vào trung tâm thành phố. Dân chúng đang bu kín công viên công hai người chiến sĩ thý quân lịch chiến Việt Nam công súng nhúng vào Hồ Việt. Những chiến loa gôn trên cây cao đã oang oang giới nói mời chào giới phóng miền Nam. Bài hát Tiến vào Sài gòn ta quét sạch giới thù mưu n rung chuy n thành phố. Những trẻ và n thi u n ng. Công số n đã tiếp thu Đài phát thanh, Báo đi n... Giới nói công cáo của Lý Quý Chung và ca khúc Núi vòng tay lịch không còn nữa.

Chúng tôi lách đám đông. Địch chân công đả của thý quân lịch chiến, xác một người công nh sát n m đó. Máu đứng ông ta chảy ra t t rói. Người chiến sĩ quan công nh sát đeo lon Trung tá. Ông ta một công đng ph c màu xanh. N p túi công in ch Long. Trung tá công nh sát Long đã sát đây Công số n đ m c ông ta n m g i đ u trên vũng máu. Phóng viên truy n hình Pháp quay r t lâu công nh này. Lúc tôi đến là 14 giờ 30. Dân chúng đng m c ni m trung tá Long, n c m t đ m đĩa. Những người không khóc thì m t đ hoe, chấp nhanh. Tất cả im lịch, thấy kẻ nhúng bài ca cách m ng, nhúng lịch hoan hô bản đ i giới phóng.

Trung tá Long đã chấp n đúng chỗ đứng tu n tiếp t. Tất ng giới thành Sài gòn là Tiến ng tr n Sài gòn đã đào ngũ. Tất ng giới thành Sài gòn là Đô tr ng Sài gòn đã đào ngũ. Tất ng giới thành Sài gòn là

Tôi ngấm đấm Cờnh sát quố gia đã đào ngũ. Không có Hoàng Diêu, cờnh ng trờng lờ ch sỏ chó đờ cờ a thờ i đờ i chúng ta. Và trên nhờng tiờu thuyờt đờ u tranh, nhờng hờ i ký chiờn đờ u cờ a nhờng con ngờ i tờ nhờn sỏ ng hùng mờ i hoàn cờnh, ngờ i ta không thờ y mờ t dòng nào viờt vờ cái chờt tuyờt vờ i cờ a trung tá Cờnh sát tên Long. Cờng sỏn đã chờng ngu đờ i phong anh hùng, liờt sĩ cho quố gia. Hờ đờ c quyờn anh hùng, liờt sĩ. cờnh ng cuố c đờ u thờ u anh hùng, liờt sĩ quố gia tờ i hờ i ngoờ i, chờ a thờ y mờ t nén tâm hờ ng tờ ng mờ trung tá Long. Có lờ , liờt sĩ đích thờ t không lờ i n bờ ng liờt sĩ giờ vờ thờ thờ i đờ i chúng ta đờng sỏ ng là cái thờ i đờ i gì nhờ ? Nó không chờ u, không thích vinh tôn cái thờ t, đã đờnh, nó còn nhờn chìm cái thờ t và vờ y bờ n lên cái thờ t mờ t cách thô bờ o, n ý và lờ nh lờng. Khi cái thờ t bờ nhờn chìm, bờ vờ y bờ n, cái giờ nờ i bờ t, sáng giá và chói lờ i, thờ m tho. Nhờ vờ y, mờ i giá trờ vờ tinh thờn, vờ đờ o nghĩa bờ nhờn chìm theo. Rờ t cuố c, bờ n giờ hình sỏ ng vờ i cái giờ cờ a chúng, huyờn hoố c mờ i ngờ i bờ ng cái giờ vờ i bờ o lờ c cờ a quyờn uy hờ p pháp và cờ quyờn uy lờ o tờ ng hờ u thuờn. Và ngờ i công chính thờ đờ ng, buờng xuời. Cuờ i cùng, con cháu chúng ta sỏ chờ biờt liờt sĩ đờ t sét, anh hùng gian đờ i, vĩ nhân phờ ng tuờng.

Tôi muờn biờ u đờ ng trung tá Long nhờ Hoàng Diêu hôm nay, Hoàng Diêu cờ a Sài gờn. ông ta đờng nờ m kia, đờ i chân tờ ng đờ i thờ y quân lờ c chiờn Viờt Nam anh đờng. Máu trung tá Long đã thờ m xuờng lòng đờ t mờ . Cái chờ t cờ a trung tá Long nờ u chờ a thờ c tờ nh đờ c sỏ u mê cờ a thờ giờ i tờ do thân cờ ng, cờ a bờ n phờn chiờn làm đờng thờ, ít ra, nó cũng biờ u lờ cái khí phách cờ a mờ t sĩ quan Viờt Nam không biờ t hàng giờ c. Tôi không mờ y hờ vờ ng cái chờ t cờ a trung tá Long lay đờ ng nờ i cái bóng tờ i vô liêm sỏ trờm đờ c tâm hờn nhờng ông tờ ng đào ngũ. Chúng ta hờnh diờn làm ngờ i Viờt Nam lờ u vong vì chúng ta còn trung tá Long không đào ngũ, không đờ u hàng giờ c và biờt chờ t cho danh đờ miờn Nam, danh đờ cờ a tờ quố c.

- Tôi chờng kiờn tờ phút đờ u.
- Ông nói sao?
- Tôi nhìn rõ ông ta rút súng bờ n vào thái đờ ng mình.
- Thờ t chờ ?
- Đờng lờ tôi phờ i nói đờ i.
- Tờ i sao?
- Vì nói thờ t lúc này không có lờ i.

Tôi nghe hai ngờ i Sài gờn nói chuyờn. Và tôi đờ c nghe "Huyờn sỏ mờ t ngờ i mang tên Long" do mờ t trong hai ngờ i kờ . Truyờn nhờ vờ y: 10 giờ 30, Đờ ng văn Minh đờ c lờ nh đờ u hàng, quân đờ i và cờnh sát tuờn lờ nh Tờ ng thờ ng, lờ t quố n áo, giờ y vờ , nón mũ, vờ t súng đờ n bờ chờ y vờ nhà mình hay nhà thân nhân cờ a mình. Mờ t mình trung tá Long không lờ t chiờn bào, không phi tang tích huờn chờ ng, không liờng súng đờ n. Trung tá Long tờ nờ i nào đờ n, chờ ng ai rõ. ông xuờ t hiờn cờ công viên trờ c Hờ Viờn hờ i 12 giờ . Ngờ i trên ghờ đá, ông ta trờ m ngâm hút thuờc. Rờ i ông ta nhìn trờ c, nhìn sau, ngó ngang, ngó đờ c. Rờ i ông ta đờ a tay ôm lờ y đờ u, cúi thờ p. Khi vờ y, Sài gờn đã nờ ào tiờng hoan hô cờ ng sỏn giờ i phỏng. Bờ t chờ t, ông ta đờ ng đờ y,

Trung Tá Nguyễn Văn Long: Báo Quốc công thân

Tác Giả: Lê Xuân Nhu & Duyên Anh & Nguyễn An Vinh
Thứ Tư, 11 Tháng 8 Năm 2010 07:15

---

chăm rãi báo công nhân chân thành ngời. Trung tá Long đứng ngời. Ông ta ngời ngời mặt. Thờn nhiên, ông ta rút khẩu Colt, kê họng súng vào thái dương mình bóp cò. Tiếng đờn nờn trum lập tiếng hoan hô công nhân. Trung tá Long đứng rờp.

- Đó, diên tiên cái chết của Trung Tá Long.

- Ông có mặt đây trước lúc trung tá Long xuất hiện?

- Phải. Tôi tuy đứng vắng, không thít vào nhà nờa.

- Rồi sao?

- Dân chúng bu quanh xác trung tá Long. Công nhân chờa có thì giở kéo xác ông ta đi. Phóng viên truy n hình Pháp thu công nhân này kẻ lập. Chờ tiêng hờ đã không thu đờc cái oai phong lập liêng của trung tá Long. Hờ đờn quá chờm và hờ chờ quay phim mặt xác chết. Ông hãy nhìn cho kẻ. Trung Tá Long tuôn tiêng cùng chiêng bào, cùng công bợc, cùng tên mình.

Tôi đã nhìn kẻ. Lập chờ của chúng ta đã có nhờng vắng anh hùng chờ có tên mà không có hờ. Nhờ Đờ đờc Tuyêng, Đờ đờc Long... Hôm nay, chúng ta có thêm trung tá Long. Nhờng ai sẽ viêng lập chờ? Và liêng sẽ gia đời sau có soi tiêng niêng uôn của Trung tá Long chờy máu mặt nhìn quờ hờng lập vào tay quân thù mà bít lập của quờ hờng, mà chờ còn bít đem cái chết tiêng quờ hờng, dân tiêng. Đã hàng tiêng chờ viêng vắng nhờng chuyêng khờn nờn, viêng vắng nhờng tên khờn kiêng, viêng vắng nhờng sẽ viêng khờn cùng. Dòng chờ nào đã viêng vắng Trung tá Long? Ngờng i ta đã viêng công pho sách dày công đờ nguyêng rờa xác chết. Ngờng i ta cũng đã viêng công pho sách đờy công đờ suy tôn xác sẽng. Ngờng i ta nờ ào. Ngờng i ta vo ve. Dòng chờ nào đã viêng vắng Trung tá Long? Ai đã làm công viêng sẽu tiêng lý lập đờy đờ của vắng liêng sĩ đích thờc này? Than ôi, lập chờ đã hóa thành huyêng sẽ. Cho nên ngờng i ta nhìn quờc kẻ mà không công giác linh hờn tiêng quờc phờp phời bay. Chúng ta đang bợ sẽng trong cái thời đời của nhờng ông tiêng ngờng đờo ngũ, của nhờng ông tiêng ngờng đờo nhiêng không hờ bít xờu hờ. Thời đời của chúng ta còn đòi đờn chờ, kẻ sĩ và kẻ vô liêng đờng hóa trong "lý tiêng ng" nguyêng rờa xác chết và suy tôn xác sẽng.

Xờa, Hàm Nghi 8 tuêng, hờ i công thờn:

- Tay bợn liêng gì rờa? Công thờn đờp:

- Nờc.

Hàm Nghi hờ i thêm:

- Nờc bợn liêng gì rờa?

Công thờn ngờng gác:

- Tàu bợ hờ, thờn không hiêng.

Hàm Nghi nói:

Trung Tá Nguyễn Văn Long: Bão Quét công thôn

Tác Giả: Lê Xuân Nhu&#n & Duyên Anh & Nguyễn An Vinh
Thứ Tư,, 11 Tháng 8 Năm 2010 07:15

- Nổi c b n l y máu mà r a!

Trung tá Long đã l y máu r a m t v t ô nh c 30-4. Lính nh y dù đã l y máu r a m t v t ô nh c 30-4. Lính văn ngh đã l y máu r a m t v t ô nh c 30-4. Nh ng k t o ra ô nh c 30-4 l y gì nh ? H đang c m ca, c m đĩa x p hàng ng a tay l y c m, l y n c đ o Guam. B t đầu ch ng x y ra tranh c m nh tranh quy n bính. Và b t đầu ch ng b ông quân c nh M đến t ng m t vài cái tát xi c! Nh ng k này v n th a th i vô liêm s đ h p bàn, hi n k t c u n c. L ch s l i thêm vài ph trang chó đ .

Gi i phóng quân đã đ đ y tr c th m H Vi n. C đ uôi chó hoan hô t ng b ng. Dân chúng chiêm ng ng Trung Tá Long t n m n. Trung Tá Long n m nguyên ch ông ngã r p cho máu r a nh c Sài gòn. Giã t li t sĩ! Vĩnh quy t li t sĩ. Xin hãy phù h t i kéo dài cu c s ng hèn đ có ngày đ c vi t vài dòng v Trung Tá.

BBT: Qua nh u bài vi t v Trung Tá Nguyễn Văn Long mà chúng tôi có đ p đ c tr c đây, chúng tôi v n c m th y có đ u gì đó còn th u sót, n u không mu n nói là ch a th a m n đ c nh ng gì mà chúng ta mu n b t v Trung Tá Long. Ng i mà chúng tôi nghĩ đ n có th b tíc cho nh ng th u sót đó không ai khác h n là c u Trung Tá Nguyễn An Vinh, nguyên Ch Huy Tr ng B Ch Huy C nh Sát Qu c gia Đà N ng, ng i đã có th i gian dài đ c g n gũ v i Trung Tá Long, trong ph m vi B Ch Huy Khu I, cho đ n ngày 30 tháng 4 năm 1975.

Kính m i quý v xem bài c a c u Trung Tá Ch Huy Tr ng Nguyễn An Vinh

Sau chính bi n 1 tháng 11 năm 1963 l t đ n n Đ nh t C ng Hòa, Qu c Gia tr i qua m t th i k h n l an. T i mi n Trung, đ c bi t là Th a Thiên Hu , h at đ ng ngành an ninh tr t t hoàn toàn tê li t. Ch trong vòng ch a đ y 3 năm mà đã thay đ i sáu Giám-Đ c Nha Công An. Có ông ch t i ch c 32 ngày. Hai Tr ng Ty Công An Th a Thiên và C nh Sát Hu đ u là c s nòng c t C ng S n, m t vài tay chân c a nhóm Ph t Giáo n Quang tranh đ u ly khai xu ng đ ng phá r i. An ninh tr t t hoàn toàn suy s p.

Đ đ i phó v i tình hình r i ren c a vùng I, tháng 6 năm 1966 Trung ng quy t-đ nh b nhi m Thi u Tr ng Nguyễn Ng c Loan đ m nhi m ch c v Tr ng Giám Đ c C nh Sát Qu c Gia, và ngay l p t c, ông cho ch n ch nh l i nh ng ho t đ ng c a L c L ng C nh Sát Qu c Gia t i đ a ph ng đ y bi n đ ng này, đ ng th i b nhi m Qu n Tr ng C nh-Sát Võ L ng gi ch c Giám-Đ c C nh Sát Qu c-Gia Vùng. Qu n Tr ng C nh Sát Võ L ng là Giám-Đ c th b y k t năm 1963 và là ng i đ u tiên gi v ng đ c k c ng tr t t sau m t th i gian h n lo n quá dài. Đ mau chóng n đ nh nhân-s c cũng nh h at đ ng, Ông cho l nh di chuy n Nha CSQG t Hu vào Đà-N ng. Ông cho t t c nhân viên d dàng trong m t tháng đ thu x p gia-đinh.

Trong vòng m t tháng đó, ph n đông nhân-viên đã có đ thì gi đ n đ nh vi c nhà c a và chuy n con cái h c hành. Ch riêng Trung Tá Long, lúc y v a đ c b nhi m ch c Ch -S Phòng An Ninh N i B iêm Thanh Tra, là còn loay hoay ch a ki m ra n i tá tíc cho gia-đinh. H t h n 1 tháng, Ông không th m xoay s n a mà đã sáng ki n th c hi n m t vi c c kim không gi ng ai:

Trung Tá Nguyễn Văn Long: Báo Quốc công thân

Tác Giả: Lê Xuân Nhu & Duyên Anh & Nguyễn An Vinh
Thứ Tư, 11 Tháng 8 Năm 2010 07:15

Thầy có một kho hàng dệt công trường trên đường Duy Tân, gần ngã ba Thành Phố, Ông đem lên một cái chái lợp tôn, đưa vào một căn phòng thành của một Công Sở. Đó là nơi gia đình ông đang cư trú, không đi đâu không nơi nào.

Có hai nhân viên thu xếp quyên ghé thăm thầy ở nhà ban đêm họp hai người đèn dầu lù mù, họ rủ nhau hút thuốc mua điếu cho ông một cái đèn Manchon. Ông thích nhất nhất đèn không khói, nói thế nào ông cũng không chịu, bắt họ đem đi trả lại.

Câu chuyện nhà ông Long họp đèn dầu được nhiều người kể đi kể lại. Một hôm nhân có dịp người chung xe với ông Giám Đốc lên họp Quân Đoàn, tôi kể Ông nghe câu chuyện về cái đèn Manchon. Ông Giám Đốc lúc đó nói: "...tính của Long là vậy, tôi biết chờ lâu, chờ họ còn làm bên Công An Liên Bang. Đó là một người rất tốt, thanh liêm và công bằng, đồng con nhà nghèo...". Thế lúc đó cho đến khi vào họp Ông không nói thêm gì nữa. Ông không nói, nhưng nghĩ có điếu tính toán suy nghĩ, ngó nghiêng ra ngoài đường. Tuần lễ sau, tôi ghé nhà Long thăm đã thấy có điếu nơi nào. Họ ra thì biết trong lúc Ông Long đi làm, có 2 người tới bắt cho 2 bóng đèn và 2 chiếc điếu, một vài nơi. Họ không lấy tiền cũng không cho biết ai sai tại. Tôi biết ngay là do sự can thiệp kín đáo của Ông Giám Đốc. Biết Ông không ra mặt tôi cũng làm thỉnh luôn.

Liên sau đó, trong một phiên họp khoáng đại, ông Giám Đốc hỏi tôi, nhà Long có điếu chưa. Tôi trả lời có rồi, có cả nơi của Ông gửi điếu, mọi người nhìn về phía Long, nét mặt hơi lạnh khoanh dung. Ông vui vì đã giúp được một việc tuy nhỏ nhưng rất cần bách sự thì tốt. Tính Ông quản lý điếu, kín đáo và chi-tiết. Nhiều khi làm việc với người khác, không cần cho ai biết.

Đôi ngày, vì cần sự tiện lợi hơn, phòng của chúng ta, Ông Giám Đốc cũng không có thể dinh phòng ở trong một phòng trong khách sạn Grand Hotel trên đường Bạch Đằng. Trong khách sạn có một Restaurant. Ông thường dùng bữa với nhiều viên chức khác ngành, vừa ăn vừa luận bàn công việc. Nhưng lúc không mời ai, Ông gọi tôi tới ăn cơm chung. Nhưng có chút khả năng giao-thiệp, quen biết nhiều người và luôn sẵn lòng nghe chuyện của người khác, Ông thường nói với tôi, bàn về một thời, phần lớn là những việc trên trường điếu, không dính dáng gì tới công việc. Nhân một lúc vui vẻ, cười nói, tôi nhắc lại chuyện Trung Tá Long và hỏi Ông lý do không cho Long biết việc Ông can thiệp bắt điếu nơi nào vào nhà. Ông cười rồi lắc đầu. Sau đây là những gì Ông Giám Đốc Võ Văn nói về Trung Tá Nguyễn Văn Long:

"...Tôi biết Long từ những thập niên 1940, khi Gi (tên thông thường của tôi Trung có nghĩa là Anh, Ông) mời gia-nhập Ngành An ninh tại Tây. Gi nói tôi là siêng năng cần mẫn, khéo-luôn và trong sạch. Lúc ông bắt đầu không điếu thì những gia-đình đồng con tôi suốt đời không thể hào hứng bắt đầu phi nghĩa nên thế nào cũng nghèo. Cả đời nhà mình. Đúng ra, trước năm 1963 Gi cũng có một căn nhà trên đường điếu, ở đường Phạm Hồng Thái, Thành Phố Huế. Nhà này có thể nhiều năm trước, có thể do cha mẹ để lại. Trước đó chánh Ông Diệm, Gi bắt giam trong vụ Gián Địch Miền Trung do Phan Quang Đông điếu tra khai thác. Trong thời gian bắt giam ông không lấy tiền hàng tháng, bà vợ đã phải bán căn nhà này để đóng góp cho gia đình...

...Gi nói rằng rất cần mẫn, nhưng thì, không có khả năng xoay xở, tôi càng không muốn xoay

Trung Tá Nguyễn Văn Long: Báo Quốc công thân

Tác Giả: Lê Xuân Nhu & Duyên Anh & Nguyễn An Vinh
Thứ Tư, 11 Tháng 8 Năm 2010 07:15

---

xã bầy. Những lúc gặp khó khăn thì cứ ngỡ rằng chúng tôi đang, không hề muộn như vậy. Giờ rồi thì khó chịu khi phải chịu những nỗi khác. Điệu này giờ thích được cái sao tôi không trộm cắp cho biết đã như người biết đi nên nói cho gia đình tôi. Chuyện như không muộn giờ có mặt cả mang... n....

... Là viên chức kỳ cựu, phục vụ trong ngành đã hơn 20 năm, Long có khá nhiều cống hiến đáng kể, nhưng công việc nào giờ cũng bỏ qua, có khi còn quyên góp tiền cho những người nghèo, nên đến bây giờ vẫn sống chết bèo bọt với đời sống nghèo khổ của một công chức.

... Giờ bắt đầu giam trong trại Gián điệp Miền Trung năm 1962 nên sau khi Chính Phủ Ngô Đình Diệm bắt đầu, Long được cử ngay làm Trưởng Ban Công Tác Đặc nhiệm đi tra vấn ác và tài sản của các cựu cũng như của nhóm Cộng Sản Lao. Nhiệm vụ người chỉ huy của đơn vị này Long thừa hưởng ân oán giang hồ. Nhưng trái với mọi suy đoán, Long hành xử trách nhiệm hoàn toàn vô tội, không nghe lời xúc phạm, không thành kiến, cũng như không bị lòng tìm vết. Để tránh mọi tay môi giờ chỉ cần xin xử dứt lốt lời thôi, Long cảm thấy luôn trong sạch, thốt khuya mới dám đi ngủ yên nhà. Vợ con gia đình đã theo đạo Công Giáo, nhà thuê ngay kề bên Dòng Chúa Cứu Thế Huế. Nhà Long của đóng then cài. Long không tiếp xúc ai.

... Năm 1965, Long được bổ nhiệm làm Trưởng Ban Công an Đặc biệt Bộ Nội Vụ, đóng theo Nam Vĩ Tuy nhiên 17 tháng 5 năm 1965, Tổng Quân Trưởng. Nhiệm vụ của chúng ta bao lâu thì Phòng Trưởng Ban, Việt Liên, Kế Toán đưa cho giờ mặt phong bì đầy tiền. Long hỏi cái gì thì hỏi cho biết, như thông lệ trước, đây là số tiền bán bớt xăng nhớt và văn phòng phẩm nộp cho Trưởng Ban làm mặt phí giao nộp. Giờ mặt, trên mặt đòi bắt tù cả đám. Thế đó hỏi ai dám lén phét chuyện tiền nong lem nhem với Long...”

Kể đến đây Ông Giám Đặc biệt thành tiếng và nói đùa: “...Nếu Long chúng ta vài ba mặt phong bì như thế thì đâu đến nỗi bây giờ phải chờ đợi Duy Tân. Nên như Long đang là chức Trưởng Ban Ty khi được lệnh di chuyển từ Quân Trưởng vào Đà Nẵng. Mặt Ông Trưởng Ban Ty mà ngày trước ngày sau phải bắt đầu thì thế gian chúng ta có mặt Nguyễn Văn Long mà thôi, không có người thế hai. Bộ phận Long vào chức An Ninh Nội Bộ và Thanh Tra, tôi yên tâm như người cũng có nhiều anh khó chịu không vui đâu...”

Khi tôi hỏi về trại Gián điệp Miền Trung, Ông cho biết về việc không hẳn là có thật mà chỉ do Pháp cố ý dùng chuyện lên để phá hoại. Công việc của Phan Quang Đông là huấn luyện và tung mạng lưới tình báo gián điệp ra Bắc hoạt động vùng Thanh Nghệ Tĩnh mà thôi. Đông không dính líu gì đến việc nắm giữ chính và an ninh quốc gia. Đông bắt đầu hình thành mặt miêng, do áp lực của Cộng Sản trong nhóm tranh đấu, gây rối Miền Trung. Không có trại gián điệp thì Đông cũng bắt đầu.

Hình như Long biết số kiến này cho nên ngày xưa Phan Quang Đông tới Sân Vườn Đền Chi Lăng, mấy người bạn cùng với Long đi coi, Long thấy chuyện. Long nói: “...chuyện Đông có những gì đi đầu của mình bắt, xét xem về vàng và có quá nhiều áp lực. Đông đâu đáng để chết! Về lời oán thù nên cứ, không nên buồn... Ông Giám Đặc biệt luồn: ...Long không hề sợ hãi chính mình như người khoan dung nhân hậu, công bằng và rộng lượng với kẻ khác, cả với kẻ thù giam giữ mình...”

Trung Tá Nguyễn Văn Long: Báo Quốc công thân

Tác Giả: Lê Xuân Nhu & Duyên Anh & Nguyễn An Vinh
Thứ Tư, 11 Tháng 8 Năm 2010 07:15

Năm 1970, tôi bàn giao chức Ch& Huy Tr&ng cho Thi&u Tá Tr&n Hàng đ& ra Đà-N&ng. Vợ a nh&n vì c& ch&a đ& c& bao lâu thì Thành Ph& ch&u m&t c&n bão l&t Sóng Th&n kh&ng khi&p ch&a t&ng th&y trong c& trăm năm. M&a nh& trút n&c. Sóng bi&n g&m th&t đ& đ&i. M&t ph&n đ&ng trong thành ph& ng&p n&c quá đ&u g&i. Giáp ranh phía B&c Thành Ph& là Bãi Thanh Bình thành m&t vùng n&c m&nh m&ng. Nh&ng ng&t nghèo và nguy hi&m nh&t là khu t&m c& Ng&c Quang. Khu này là m&t gi&i cát b&i thoái tho& n&m dài gi&a Bãi Thanh Bình và bi&n c&, không m&t bóng cây. T& t&m xa nhìn t&i, toàn khu hoàn toàn bi&n n&t, ch& còn th&y lác đ&c ít nóc nhà nh&p nh& theo sóng đ&. Gió r&t m&nh, th&i gi&t t&ng c&n. B& Ch& Huy C&nh Sát Qu&c Gia huy đ&ng toàn b& l&c l&ng c& h&u nh& Giang Đoàn và tr&ng đ&ng thêm m&t s& ghe thuy&n t& nhân trong n& l&c di t&n dân chúng vào khu an toàn, lúc &y là sân Tr&ng K& Thu&t đ&ng Cao Th&ng và chung quanh 2 Th&ng Đ&ng H& Giáo Ng&c Quang và Giáo X& Thanh Đ&c.

Qua máy truy&n tin, Giang Đoàn cho tôi bi&t gia-đình Trung Tá Long & vào m&t khu nguy hi&m nh&t. Nhà có th& b& cu&n trôi ra bi&n b&t c& lúc nào. C& gia-đình đã lên đ& c& đ&t li&n nh&ng Trung Tá Long đang ng&i trên m&t cái ch&ng tre, tay c&m chai r&u thu&c, nói là đ& & i gi& nhà, không ch&u đi đâu h&t. Tôi nghe mà l&nh ng& i. Cũng l&i cái “Ông Tr&i s&” này n&a. Tôi không th& quên v& Ông c&m dùi & đ&ng Duy Tân năm nào và vì c& Ông Giám Đ&c Võ L&ng kín đáo giúp đ& b&t đ&n n&c cho Long.

Tôi nh& Giang Đoàn ra t&n n&i, đ&a máy truy&n tin cho tôi nói chuy&n v&i Long. Nghe ti&ng tôi, Ông nói ngay: Chào Ông Ch& Huy Tr&ng, tôi không sao đâu. Sau m&t h&i gi&i thích g&n nh& n&n n&, cu&i cùng ph&i vì n& đ&n lý do an ninh cũng nh& xin Ông h&p tác đ& làm g&ng cho đ&ng bào. Cu&i cùng Ông m&i ch&u vào b&.

Đ&n đ&p bão l&t xong, dân chúng lo s&a sang nh&ng th& đ& nát. Tôi đ&n tho&i cho Ông h&i thăm nhà c&a h& h&i ra sao. Ông tr& l&i t&nh b&: Nhà ch& có m&y t&m ván, x&p xu&ng r&i đ&ng l&i lên, có chi mà h& h&i. Tu&n này tôi xin ngh& m&y ngày phép và m&t m&t m& đ&nh là xong ngay. Tôi b&i ph&c cái thái đ& bình tâm gi&n đ& g&n nh& b&t c&n c&a Ông, nh&ng quy&t đ&nh ph&i ra t&n n&i coi cho bi&t. Tôi m&c th&ng ph&c cùng v&i m&y tay bài tr& du đ&ng đi Honda, lu&n lách ra Ng&c Quang. T&i nhà Ông Long, tôi h&t h&n.

Căn nhà c&a Ông ch& là m&t tác ph&m ch&p n&i v&i vàng và l&ng l&o g&m m&i th& t&p nh&p không đáng g&i là v&t li&u, góp nh&t t& nhi&u ngu&n g&c khác nhau. Nhà n&m l&t vào khu v&c t&m c& h&n đ&n g&m các gia đình đ& v& t&nh v&ng quê Qu&ng Nam m&t an ninh. Giây đ&n và giây ph&i áo qu&n ch&ng ch&t. R&t mau, tôi v&t nh& đ&n m&t b&n báo cáo c&a C&nh Sát Đ&c Bi&t v& vì c& C&ng S&n cài ng& i vào dân t& n&n và v& xe ông Tr&ng Phòng Đ&c Bi&t Nha tên Di&p đi mua v&t li&u bên Qu&n Ba b& đ&t Plastic ch&t banh xác trên g&n Ch& C&n năm nào. Th&ng Ông, tôi nh&t đ&nh ph&i đ&a Ông vào thành ph&.

Ngày ngày hôm sau tôi nh& các Ph&ng Qu&n tìm dùm m&t mi&ng đ&t cho Ông Long c&t nhà. Các n&i tìm đ& c& khá nhi&u nh&ng tôi ch&n ra 4 ch&. Tôi lái xe đ&a Ông đi xem. C& 4 ch& Ông không ch&nh ng&n ng&i không quy&t đ&nh, vì n& đ&n nhi&u lý do nghe cũng đ& c&. Chuy&n không th& ch&m tr&, tôi nói ngay: hay là Ông v& chung v&i tôi. Ông c& i kh&y, t&ng tôi b&c mình nói l&i m&a mai. S& th&c khi nói câu đó, tôi nghĩ đ&n khu đ&t tr&ng sau t& dinh dành cho gia đình Ch& Huy Tr&ng s& 37 Nguyễn Th& Giang, ngay trung tâm thành ph&, sát t&ng rào Tr&ng Nam Ti&u H&c, có th& m& l&i đi riêng. Tôi ch& cho Ông. Ông ch&u li&n nh&ng còn bán

tín bán nghi. Để xác nhận không phải chuyện bông đùa, tôi đưa Ông tới một trái cây đường Phan đình Phùng, nói với bà chủ cho Ông một số cây ván thớt, hoá đơn gửi cho tôi. Từ đây Ông mới tin là chuyện thật và bắt tay tôi vui vẻ, nói lời cảm ơn.

Không chờ đợi lâu, Ông cho tháo căn nhà tại Ngõ C Quang, cha con chúng tôi cũng dọn về căn nhà mới. Chỉ trong vòng chưa đầy 2 tuần là xong, dọn nhà xong thì nhà tôi câu qua. Gia đình Ông Long vui vẻ đã đành, phần tôi cũng vui không ít.

Những ngày tiếp theo, tôi chắc hẳn không thấy trở ngại gì nữa hóa đơn tôi, hẳn ra mới biết: thấy tôi tâm, mới lòng, Ông chỉ lấy một ít ván gỗ vào một tí coi cho được còn bao nhiêu Ông mua các đồ tiếp như một cái bãi phố thì ông đưa Ông Ích Khiêm cho mượn xe Ba Gác và, đóng phía trong phía ngoài khá thoải mái. Một lần nữa tôi cảm thấy tính toán và sòng phẳng của Ông. Dọn vào nhà mới xong, ít lâu sau Ông thăng Trung Tá và được bổ nhiệm Chánh Sở Thuế Pháp, tiếp tục phục vụ tại Bộ Chỉ Huy Vùng. Từ đây Ông yên tâm bên cạnh nhà tôi và tôi cũng có chút thời giờ làm một chút quan sát:

Nhà Ông rất đông con. Một vợ một chồng, sinh 12 con, nuôi 13 đứa, có cả cặp sinh đôi sau cùng, một trai một gái. Ông còn có mang thêm một đứa cháu mới, anh nó đi lính trên Pleiku, giao luôn cho Ông giữ. Chưa hết. Nhà còn có thêm một con heo con. Bà Long nói phải nuôi thêm con heo làm lễ, cho đứa cháu mới thêm tiền ăn học. Chuyện nhà Ông Long nuôi heo nhiều người không tin, đòi đưa coi. Làm gì giữa thành phố, ngay cạnh dinh Chỉ Huy Trường Cảnh Sát mà lại có người dám nuôi heo. Ai nói gì thì nói, hiểu rõ hoàn cảnh gia đình, cùng cái lý do chân thật và tận tâm của Bà Long, tôi không phải đi. Một đứa con nhỏ của tôi cũng rất thích con heo. Đi học về, tôi nhìn thấy sang xem, cho heo ăn, trầm trồ khen heo sạch sẽ và mau lớn. Thấy các con thích, tôi cũng vui. Bà Long càng vui hơn.

Ông Long dạy con rất nghiêm nhưng không hề nóng ào to tiếng. Ông nói chuyện gọn gàng trung liêm ngay cả khi nói chuyện sách đèn của các con làm việc. Ông thường dạy con: dù hoàn cảnh nào cũng ráng kiếm cho được ba miếng. Câu Ông thường nhắc đi nhắc lại với các con là: Khi nào cái đầu cũng trên. Cái đầu phải có kiến thức để đi lên khi toàn thân làm việc khác hẳn là việc tay chân lao động.

Những lúc rảnh rỗi nhà tôi hay sang chơi, khen mượn cháu học giỏi và thường đem dúi cho các em chút tiền để khi thì mua cái cặp sách, khi thì mua bộ áo quần. Để biết đứa cháu mới của tôi là nhà tôi thì ông nhắc. Ông Long có mấy con đã trưởng thành. Hai anh đi không quân, một thì đi giáp, ba Cảnh Sát. Đứa đứa lòng tên Phan, Sĩ Quan Biệt Động Quân, thì trở về. Thấy họ thoả các cháu về phép, nhà tôi thường đem đồ phở mình, đôi khi còn có chút ít tiền cho các cháu cà phê. Những chỗ thường yêu như hàng kín đáo như chỗ có các con và Bà Long biết, Ông Long thì không. Qua tôi, nhà tôi đã hiểu tính Ông Long rất thật ái và không bao giờ lừa ai, dù là những người thân.

Trong năm năm sống cạnh nhau, Ông Long chỉ sang nhà tôi có một lần, đi chung với Ông Võ Hoàng, anh Ông Giám Đốc Võ Lương. Lúc này tôi vẫn chưa thêm một người bạn khác, Ông Huỳnh Giáo chủ Trường Ty Công-An Quận Tán làm căn nhà đường sau, phía bên phải. Nhà Ông Long bên trái. Ông Võ Hoàng là một nhà phong thủy cho biết hai căn nhà phía sau Trường là một phần trí phong thủy tuyệt hảo, che chắn hết mặt trời, gió, rì rào, không sao đao kiếm cùng kẻ xấu

chém lên sau lưng Ông Ch Huy Tr ng s yên v t i ch c lâu dài. Tôi không biết nh u v phong th y, cũng không h n tin. Tôi ch mu n làm m t vi c t t khi có c h i đ giúp cho hai ng i b n mà tôi r t th ng yêu và m n ph c.

S ng bên nhà tôi lâu nh th mà gia-đình Ông Long không bao gi xin ân hu cho mình cũng nh cho b t c ai. H s ng l ng l , âm th m g n nh cam ch u. Bà Long th ng nói đây là căn nhà v a ý nh t t tr c đ n nay và ao c đ c đ đây mãi mãi.. Ni m ao c bình th ng gi n d y không đ c bao lâu thì Đà-N ng th t th , cu i tháng ba 75. Tại tr i ách n c đ s p xu ng, chúng tôi tan tác m i ng i m t n i.

Tôi thoát đi đ c trong gang t c, theo m t tàu M vào Cam Ranh. T i đây dùng tàu đồ dân-s vào Vũng Tàu. Khi v a m i t b ra l i bi n kh i, tôi g p Ông Long đi trên m t ghe đánh cá t Đà-N ng vào. Tôi đ i tàu cùng Ông xuôi Nam. V đ n Sài-Gòn chia tay m i ng i m t ngã. Tôi tìm cách cùng gia đình thoát thân l n n a. Qua t i Guam đ c m y ngày thì đ c tin Long t sát. Tôi bàng hoàng xúc đ ng, th ng Ông su t m t đ i l n đ n và k t thúc t c t i th kia. T đó tôi b thúc bách và t cho nh có b n ph n ph i tìm thêm tin t c c a Long:

M , tôi theo dõi các báo l n ngo i qu c có đăng trang bìa hình Long t sát tr c t ng đài Th y Quân L c Chi n khu ti n đ i Tr S Qu c H i, s c ph c và c p b c Sĩ Quan C nh Sát ngay ng n đàng hoàng, nh ng không có báo nào nói xác Long ai đem đi đâu. Tôi c nghĩ thi th vô th a nh n đã b vùi d p m t xó x nh nào.

Nh ng không. Kho ng h n hai tu n sau, Bà Long nh n đ c gi y báo vào nhà th ng Grall nh n xác. Nguyên do là khi tu n ti t, trong túi áo Long có th cấn c c đ a ch 37 Nguyễn Th Giang, Đà-N ng. Nhà th ng c theo đ a ch đó mà báo tin. Tôi nh là cái cấn c b c nh a y tôi đ i l i cho Long khi v a m i đ n vào chung, đ c bi t có ch ký c a tôi làm k ni m, không ph i ch ký c a Thi u Tá Ch Huy Phó nh nh ng cấn c khác. T nhiên tôi có chút suy nghĩ sao mà cái vi c nh nh t nh vi c đ i cái th cấn c b c nh a năm x a l i đ a đ n m t s vi c quá quan tr ng nh th . Cái cấn c có ch ký c a tôi đó không ph i vì nhu-c u mà ch vì chút c m tình, nh ng l i chính nh nó mà gia-đình nh n đ c xác c a Long. Đây có ph i ch là m t đ i n ti n tình c hay là m t tính toán c n th n c a Long. Gi thuy t th hai h p lý h n.

Đà-n ng m t mau quá, Long ch a k p lãnh l ng tháng ba nên nhà không có ti n vào Sài Gòn. T i nghi p ch có cô Tâm, con th ba vào nh n xác. T i Sài Gòn ngày 17 tháng 5 cô Tâm cùng v i m t ng i ch th hai tên Đào và ng i em gái tên Thu n đang làm vi c Sai-Gòn t i nhà th ng Grall. T i đây nhân viên B nh Vi n, nh có đ c l nh c a Ban Giám Đ c, đã dành m i d dàng, ch v t n tâm chu đáo và t ra có thi n c m đ c bi t v i ng i ch t. H t m r a, thoa thu c, u n n và chăm sóc thi th nh nhàng t t đ n đ làm các con c m-đ ng và ng c nhiên. Ngày chôn c t có ban h u s Nhà Th ng s c ph c và xe tang đàng hoàng, khoan thai đ a ti n t i Nghĩa Trang. T t c đ u hoàn toàn mi n phí. Thi hài đ c mai táng t i Nghĩa Trang Giáo X Công Giáo Bà Qu o v i đ y đ l nghi tôn giáo. Có Linh-M c đ n làm phép xác. Rõ ràng là cái ch t công khai và l m li t c a m t Anh Hùng v Qu c vong thân, ngay l p t c đã có ng i trân tr ng. Ít năm sau gia đình c i táng. L n này thì khăn tang tr ng m t vùng, đ y đ v và các con, các cháu, xác đ c h a thiêu. Tro ký thác t i Nhà Th Dòng Chúa C u Th Sài-Gòn, đ ng K Đ ng.

Trung Tá Nguyễn Văn Long: Báo Quốc công thân

Tác Giả: Lê Xuân Nhu&n & Duyên Anh & Nguyễn An Vinh
Thứ Tư, 11 Tháng 8 Năm 2010 07:15

X
X X

Ngày mất nác 30 tháng 4 năm 75, khi bị t mái sá đã háng hát, nhiáu Táng Lánh, Sĩ Quan, Binh Lánh, Cánh Sát và cánh nhán- vián Dân Chính đã tá sát tái nhiáu nái và báng nhiáu cách, cách nào cũng nói lên chí khí bát khuát không đáu hàng, không đá cho thân rái vào tay giác. Nháng cái chát cáa Trung Tá Nguyễn Văn Long mái đác cá thá giái bị t đán mau nhát, gây xúc đáng mánh nhát. Long đã chán cách thá, giá giác cho cái chát có mác đích tái mát đáa điám không thá có nái nào thích háp hán. Trác Tòa Nhà Quốc Hội, dái chân Táng Đài Chián Sĩ là nái bị u táng Trái Tim đang thoi thóp cáa Miền Nam. Ông đã nám xuáng đó đá chám đát nháp đáp trái tim Ông. Ông dâng hián máu tái và mách sáng cho Tá Quốc. Khi i cán phái luán bàn đông dài, cá thá giái cùng công nhán Long đã bình tĩnh sáa soán cho cái chát táng chi-tiát. Long mác sác phác, cáp bác chán hát, thá căn các cài trong túi áo. Trác lúc bán vào đáu, Long đáng nghiêm, chào kính Táng Đài rái khoan thai nám xuáng. Chá mát phát súng đát khoát và chính xác, Long anh dũng đán nán nác.

Đã mát thái sáng gán và làm viác chung, tôi tháng mán Long lúc sinh thái, kính phác Long khi đã chát và sá mãi mãi nhá Long. Cái chát cáa Long là mát cái chát bát tá.